

Smotra Dalmatinska

(La Rassegna Dalmata)

God. XXXI, Smotra Dalmatinska, 5. listopada 1918. Broj 80. Uredništvo: Dalmatinska Smotra, Zadar. Izlazi svake subote. Cijena: 100 dinara. Pretplate: 1000 dinara godišnje. Urednik: Dr. J. M. ...

Za opće primirje i za mir

BEČ, 3. Austrija, Ugarska, Njemačka i Turska odlučile su, radi sklapanja jednog općeg primirja i započinjanja pregovora o miru, putem vlada kojima je u Sjedinjenim Državama u Americi povjereno zastupanje njihovih interesa, zajedno pristupe predsjedniku Sjedinjenih Država. Da se ova odluka izvede, ministar spoljašnjih posala položio je jučer brzojavno austro-ugarskom poslaniku u Stockholmu, da zamoli kraljisku švedsku vladu, da dana 4 o. m. dostavi Wilsonu ovaj telegram: «Austro-ugarska Monarhija, koja je vazda u ratu vodila jedino obrambenu borbu, te više puta pokazala se spremnom da učini kraj krvoproliću i da se dogđe do pravednog i časnog mira, izlazi ovim pred predsjednika Sjedinjenih Država u Americi sa prijedlogom, da s njim i s njegovim saveznicima odmah sklopi primirje na kopnu, na moru i u zraku, i da utajaci jedan mir, za koji bi imali da služe kao podloga ono četrnaest takata poruke gospodina predsjednika Wilsona Kongresu dana 8 januara 1918 i one četiri tačke što su sadržane u govoru gospodina predsjednika Wilsona dana 12 februara 1918, pri čemu se uzimlju u obzir i razlaganja gospodina predsjednika Wilsona dana 27 septembra 1918.»

RAT.

Velika bitka na zapadu.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana. BERLIN, 2. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan 2. oktobra 1918. Zapadno bojište: Odbijajući neprijateljske napade sjeverno od Stadena, zarobimo stotinu lode. Neprijatelj štapa više puta uzalud se obe strane čestito vode iz Uperna u Rousselaere i Menin; oni se učvrstise u Ledeghemu. Protunapadom proteosmo istoside dio toga mjesta. Neprijateljski djelimični napadi južno od La Bassée odbijeni su. Na Cambraiskom bojištu bješe uzbijeni osmokrtni neprijateljski juriši i sjeverno od Sancourta. Neprijatelj prođe prijelazno preko Abancourta, Bantignya i južno od Blecourta prema Cuvillersu; naš ga protunapad uzbije natrag preko Abancourta, Bantignya, te oslobodi hrabre branioce Blecourta od neprijateljskog zaokruženja. Kod Cambra i južno otolen neprijateljski juriš propade; Rumilly ostade u neprijateljskim rukama. Između Le Chateleta i Oise naša je fronta tekla od pretpočela istočno od St. Quentin prema Berthenicourtu, a Oise, prema odsječku Estreés, Joncourtu, Lesdinsu i Sequehartu. Dreko dan bilo je žestokih neprijateljskih napada. Neprijatelj prođe s obe strane od Sequeharta, ali ga protunapad odbije natrag. Neprijatelj zapremi St. Quentin, gdje su jučer još bili samo izvidnički odijelci. Sjeverozapadno od Reimsa povukosmo naše čete sa Vesle; neprijatelj koji je za nama išao, dopre navečer na liniju Ventelay-Villers-Franqueux U Champagni propadoše jedinstveni francuski napadi na naše linije između Somme Py i Manre U pretprošloj noći namjestismo se u novi poziciju s obe strane Aisne, koja teče od Monthois, preko Challenger, Bois d'Auty, sjeverno od Binarville i preko Argonneške šume prema Apremontu. Prednje čete odbiše pred tom frontom nekoliko neprijateljskih napada. U lokalnim napadnim preduzećima Amerikanci bješe potisnuti natrag iz Ognonske šume, priključenih linija.

IZLAZI SVIJEKOM IZ Dalmatinska

Prošlost, podmorничко ratovanje

BERLIN, 3. U blizini podmorничко područja oko Engleske naše podmornice potopiše 32.000 neprijateljskih toni. Izveštaji austrijskog-ugarskog glavnog stana od 2. oktobra nalaze se u "Objavitelju Dalmatinskomu".

U NJEMAČKOJ

Vijeće pod predsjedanjem Cara Vilima.

BERLIN, 2. Pod predsjedanjem Cara Vilima danas poslije podne vijećali su, u palaci državnog kancelara, državni kancelar Hertling, generalfeldmaršal Hindenburg, princ Maks badenski, podkancelar Dayer, predsjednik državnog ministarstva Friedberg, poglavica tajnog civilnog ministarstva Berg i mnogi državni tajnici. Novi državni kancelar i naziv Reichstaga. BERLIN, 3. Novine javljaju da se pozivaju princa Maksa Badenskog, na kancelarsko mjesto, može smatrati kao gotovaj stvar. BERLIN, 3. Dječelničko vijeće Reichstaga zaključilo, da se plenarna sjednica Reichstaga sazove već u subotu 5 o. m. Kako se u dobro obavješćenim parlamentarnim krugovima glasa, Reichstag je sazvan već za subotu prema izričitoj želji princa Maksa Badenskog. Nova vlada. BERLIN, 4. Wolff Bureau od Dine Maksa Badenskog imenovan je za državnog kancelara i pruskog ministra spoljašnjih posala. On će u subotu iznijeti u Reichstagu program svoje vlade. Za državne tajnike bez porfelja odredjeni su zastupnici u Reichstagu Graeber i Scheidemann; državni tajnik za unutrašnje poslove Waltraf zamolio je da se otpusti; njegov nasljednik biće jedan zastupnik centra. Na čelu carevinskog ureda za rad, koji će se ustrojiti, pošto se otcijepi od ureda za carevinsko gazdinstvo, stupiće drugi predsjedatelj generalne komisije za rudarske zadruge zastupnik na Reichsratu Bauer. Ditanje da li će se od ministarstva za spoljašnje poslove urediti neodvisno ministarstvo za štampu sa jednim državnim tajnikom, još se nije otrsilo. Imenovanje nekolicine državnih podtajnika iz pučkog zastupništva još nije dokončano. Drusko ministarstvo trgovine preuzeće zastupnik na Reichsratu Fischerberger na mjesto državnog ministra Sydowa koji odliže.

ZASTUPNIČKA KUĆA.

Rasprava o izjavama Ministra Predsjednika.

BEČ, 2. Kuća zapadnjenu raspravu o jučerašnjoj izjavi ministra predsjednika kao god i o prijedlozima o pitanju mira. Južni Slaveni, Cesi i Danpoljaci traže u zajedničkom prijedlogu da se iznese istinita slika o fazi u kojoj je sada pitanje mira, naročito o stajalištu vlade prema pravu narodā na samoodređivanje. Njemački socijalni demokrati zahtijevaju u svome prijedlogu mir na ovim osnovima: da se obrazuje narodna liga, da se izbjegava gospodarski rat, da ne bude aneksija, da se uspostave Srbija, Crnagora i Belgija, nikakvih kontribucija, preuređenje istočnog pitanja na osnovu prava narodā na samoodređivanje, preinačenje Brestskog i Bukureštanskog ugovora o miru, rješavanje poljskog pitanja nek je posao poljske konstituante, rješavanje teritorijalnih prijepornih pitanja na jugu na osnovu prava talijanskog i jugoslavenskog narodā na samoodređivanje, preinačenje odnosa austrijskih naroda prema carstvu na osnovu slobode i samovladanja sviju narodā. Ukrajinci traže da akcija za mir, koju ministarstvo spoljašnjih posala namjerava, bude preduzeta tek pošto se sasluša carevinsko vijeće odnosno delegacije. U drugom prijedlogu Ukrajinici

BEČ, 3. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 3. oktobra 1918. Zapadno bojište: U Flandriji odbijeni su neprijateljski napad kod Stadena i Rousselaere. U noći napustismo bez boja Armentières i Lens te zapremismo pozicije na istoku od ta da

protestuju protiv toga da se istočna Galicija izruči Kraljevini Poljskoj.

Poljaci Daszypski, Glombinski i Tertil zahtijevaju u svojem prijedlogu, a u ime poljskoga naroda, da se, uspostavi, neovisna država sa vlastitu, pomorskom, obalom i krajevima koji su naseljeni poglavito poljskim pučanstvom, naročito Sleskom, kao god i sa učestvovanjem zastupatelja poljskog naroda u kongresu za svjetski mir koji ima da riješi i poljsko pitanje. Bečki zastupnik Ofner traži da ministar spoljašnjih posala zajednički sa zastupateljima austrijske i ugarske zastupničke Kuće vijećaju o uvjetima mira, naročito da se prebrišu četrnaest Wilsonovih tačaka u koliko bi se dale ispuniti. Čeh Stanek razvija, napadajući na Njemačku i Ugarsku, českoslovački program; glasine solidarnosti između južnih Slavena, Poljaka i Čeha kaže da je istinski put k miru pristojanje sa četrnaest Wilsonovih tačaka. Razlaganja zast. Staneka koji je između ostaloga i branio českoslovačke legije, i njegovi napadi na Njemačku izazivlju čestoko negovanje njemačkih zastupnika, te nastaje buka. Predsjednik vijeća Stanek na red. Njemački nacionalac (Wagner) odbija Stanekov govor kao izdajstvo i besramno vjerolomstvo i kaže: Mi ćemo što nam snage dade izdržati u čistoj obrambenoj borbi, svjetski mir ne možemo niti stvoriti i nerezaljavno zadržati sa našim saveznicima (Zivahno odobravanje i priključenje) u boju, u volji za mir i za slobodu. U slavenoskom pitanju Nijemci pristaju na hrvatsko rješavanje; ali traže da se obezbrže i austrijski interesi. U poljskom pitanju odobravaju rješavanje na osnovu slobode i uvjeta poljskoga naroda. Nijemci su spremni pristati na nacionalnu autonomiju, kojom bi svi narodi mogli da se nacionalno razvijaju, ali bi trebalo da njemački nacionalci posjed osobito gdje su oni u manjini, bude obezbržen i da životna snaga državne cjeline, ostane teokritično da mogne braniti zajedničke interese. Južni Slaven Korošec kaže: Ministar predsjednik Ofner prekasno se svojom nacionalnom autonomijom. Vise nema te mogućnosti, koja bi odbila Hrvate i Srbe od Slovenaca. Kršćanski socijalac Hauser veseli se koraku ministra spoljašnjih posala za mir; on ne sumnja da će ga ministar do prigode ponoviti i nastaviti. Govornik se nada da će se moći složiti sa našim vjernim saveznicima Njemačkom, sasvim razbistrili cilj monarhije upogled mira, te ga konkretnirati i biti na čistu sa našim neprijateljima. U ovom ratu osobito je njemački narod prinio stpašnih žrtava; on je gotov da i za dragocjeni mir prinese velikih žrtava. Njemački je narod pokazao u teškim prilikama svoju veličinu i moralnu snagu; tako da se za budućnost njemačkog naroda ne bojimo. Svi mi koji, ovdje zastupamo njemački narod, osjećamo da smo s njim u radosti i u nevolji vezani. Poljak Tertil izjavljuje: Poljaci polaze sa stajališta, da u odredjivanju budućnosti Poljske moraju učestvovati ne samo Poljaci nekadašnje kongresne Poljske i austrijske Poljske, nego i zastupatelji poljskog kraja njemačke carevine. Češki socijalni demokrat Zisar kaže da Cesi imaju interesa da žive u dobrom sporazumu sa njemačkim narodom, koji će vazda ostati veliki narod. Govornik naglašuje međunarodni karakter češkog pitanja. Ministar predsjednik Hussarek odbija shvaćanje što izbjija iz Stanekova govora, kojom, po njegovu tvrdom uvjerenju, ne odgovara shvaćanju češkog naroda. (Zivahno odobravanje lijevo; Cesi upadaju). Borba za nacionalne ideale ne vodi se slavci veliko izdajstvo i vjerolomstvo i napadajući one države, čije se čete bore uz bok našima. Ministar predsjednik odbija s ogrječenjem takovo shvaćanje (Zivahno odobravanje lijevo). Cesi upadaju, te kaže da on čuva obraz austrijski protiv napada jednog sovinizma, koji je već izgubio svaku suzdržljivost i smisao za realnost i koji ne može da pomrači svijetlu sliku naše državne časti i naše neiskolebljive vjernosti prema slavnome savezniku. (Zivo odobravanje lijevo i Danpoljaju). Kršćanski socijalac Mataja kaže: Oblasnim prikupljanjem narodā u državne sklopove danas više se ne uspijeva. Moramo se odlučiti da priznamo pravo narodā na samoodređivanje, ali to ne zbog vanjskog pritiska, nego iz spoznaje da u unutrašnjosti treba da se uvede nov sistem. Naredna sjednica sutra. Danpoljak Glombinski predaje na kraju sjednice prijedlog o sazivanju međunarodnog kongresa za mir, koji će riješiti poljsko pitanje zajedno sa drugim narodim.

BEČ, 3. Nastavlja se rasprava o vladinoj izjavi i prijedlozima o miru. Poljski socijalni demokrat Drazdinski obrazlaže prijedlog što ga prikaže svi poljski zastupnici, osim konservativaca, da se uspostavi nezavisna poljska država, koja bi se sastojala od svih poljskih zemalja, te kaže: Poljsko pitanje nije samo austrijsko ili

prisko i rusko pitanje; ujedinjenje Poljske imzu da izreče međunarodni kongres za svjetski mir. Doljaci teže za ujedinjenom, nezavisnom Poljskom. Bečki liberalac Zenker, zagovora pregovore o miru na osnovu četrnaest Wilsonovih tačaka, koje odgovaraju interesima Austrije Ugarske. Adler podsjeća na pustošenje što je rat nanio ne samo u nas nego i u naših protivnika, te spominje plemeniti francuski narod. Dužni svijet za mir je preuređenje Austrije i izjava o našoj spremnosti na mir, ali u takom obliku da nam neprijateljski narodi zaperaju u da nas razumiju. Zrtve što će mir zapusti ne sloje, ni u kojim razmjeru sa žrtvama što ih je rat primio. Govornik obrazlaže politiku pojedine tačke, javljenog socijalno demokratskog prijedloga te naglašuje da pravo samoodređivanja mora da vrijedi i za Dalmatce. Kofner podupire državopravni program Čehoslovačke i kaže da će svjetska demokracija diktirati mir.

Zast. Langenhan upravlja ministru predsjednika bpi o prilika u Rumunjskoj, u kojom spominje izjavu grofa Czernina da će mir sklopljen s kraljem Ferdinandom biti moguć, samo ako bude zajamčeno da nas Rumunjska neće moći po drugi put napadati. Ali Rumunjska mora aktivno sudjelovati sa središnjim vlastima, ili mora da izruči središnjim vlastima svu artiljeriju i municiju. U tolu su konkretni pregovori za slučaj da Rumunjska ne stane djelovati uz bok središnjim vlastima. U upiti se kaže, da je pučanstvo do toga da zna, da li je taka pogodba Rumunjskom doista sklopljena i da li je, lišena tog isključenosti opasnost da se Rumunjska, usred artiljerije i municije iznova na nas dignu.

BEČ, 4. Nastavlja se rasprava o vladinoj izjavi i prijedlozima o miru. Njemački nacionalac Stoetzel naglašuje solidarnost svih Nijemaca u Austriji iz Buglatskih i alpskih zemalja u obrani nacionalnih interesa. On kao god i njemački radikalac Pacher i kršćanski socijalac Guggenberger iz Tirola ističu da se treba vjerno držati savezništva s Njemačkom.

Pacher reče: Pozdravljamo našu junakaču braću u njemačkoj carevini, njihove hrabre vojige, i njihovog čara; izričemo im zahvalnost i nerazrušivu vjernost; znamo da u našoj tvrdoj slozi leži zalog za našu budućnost. Nijemci u Austriji traže pravo na samoodređivanje i samoupravljanje kao i ostali narodi, te neće dopustiti da tri i po milijuna njemačkih glasova upije nova českoslovačka država. (Zivahno odobravanje lijevo; Cesi upadaju).

Doljaci Tetmayer i Glombinski zagovaraju pro-Ahtjev Doljaci da dobiju slobodu, jedinstvenu Poljsku i da se poljsko pitanje riješi na kongresu za svjetski mir. Ukrajinci Petuszewicz ustaje protiv namisli da se ukrajinska istočna Galicija doznači Poljskoj, te traži pravo na samoodređivanje i za Ukrajinca u monarhiji.

Hrvat Spincic prigovara Tiszinu putu, po Hrvatskoj i Slavoniji i zagovora ujedinjene svih južnih Slavena.

Katolički Čeh Hruban izjavljuje da njegovu stranku estaje na češkom državopravnom programu, ali da je pošten zagovaratelj dogovora između naroda i naroda. I narodi hoćemo kazati da našim njemačkim sugrađanima, živimo mirno, jedni dan pored drugoga, jer i mi dobro znamo kao i oni, da je naša sudbina živjeti zajedno sa drugima.

Rumunjac Isopascul, Grecul, traži za čelni ministru Rumunjske u Austriji, Ugarskoj vlastiti državni poredak u monarhiji na osnovu prava samoodređivanja. Ova će nova država vršiti veliki privlačnost na slobodnu Rumunjsku, pa će u primorcu da se priključi monarhiji.

Jevrejski zastupnik Straucher zagovora obnavljanje slobodne jevrejske, zionističke, u Palestini i zakonito, priznavanje jevrejske narodnosti za jevrejski narod u Austriji.

Kuća odlučuje da se prijedlozi o miru doznaju jednom naročitom odboru.

Naredna sjednica u utorak.

Rezolucija Kluba njemačkih socijalno-demokratskih zastupnika.

BEČ, 4. «Sozialdemokratische Korrespondenz» javlja: Klub njemačkih socijalno demokratskih zastupnika odbio je ovaj rezolucija: Zastupatelji njemačkog radničkog i austrijski priznaju pravo samoodređivanja slavenkih i romanskih narodā u Austriji te traže to isto pravo za njemački narod u Austriji. Mi priznajemo pravo slavenkih narodā da obrazuju svoje nacionalne države, ali odbijamo svakako i za uvijek pokoravanje njemačkog zemljišta tim nacionalnim državama. Mi tražimo da se svi njemački krajevi u Austriji ujedinje u jednu njemačku austrijsku državu, koja će prema svojim potrebama uređiti svoje odnose sa drugim austrijskim narodima i sa njemačkom carevinom. Mi smo spremni da prego-

Varamo za zastupateljima češkog i jugoslavenskog naroda o preobraženju Austrije u federaciju slobodnih nacionalnih zajednica. Odbijaju li zastupatelji slavenskih naroda to pregovarano, tad izjavljujemo, da će se njemački narod u Austriji svim sredstvima braniti protiv toga da njegov državopravni položaj ili državopravni položaj jednog od njegovih dijelova odredi preko njegove volje državna vlast ili mač stranog osvajača. Protiv svakog takovog pokušaja njemački će narod u Austriji tražiti svoje neograničeno pravo na samoodređivanje i svakim će ga sredstvom braniti.

Popodne bio je zajednički dogovor članova predstojništva njemačkih nacionalnih stranaka, kršćansko socijalno udruženja i njemačkih socijalnih demokrata.

O tome «Deutschböhmische Korrespondenz» javlja da ima nade, da je moguće da te tri skupine zajednički postupaju, jer rezolucija, koju su predložili socijalni demokrati, sadrži neka načela, što ih imaju mnogi pristauše drugih skupina. Utisak je taj, da sve skupine osjećaju potrebu da rade zajednički.

Rezoluciju socijalnih demokrata pretresao je popodne i druge njemačke nacionalne stranke, te će zatim biti iznova zajednički dogovor.

BEČ, 4. «Deutsche Nachrichten» javljaju: Odbor udruženja njemačkih stranaka odlučio je da uzme za podlogu daljnjim pregovorima načela, što je njemačka socijalno demokratska stranka iznijela u rezoluciji na jučerašnjem dogovoru njemačkih stranaka.

«Deutschböhmische Korrespondenz» javlja: Glavni odbor udruženja njemačkih zastupnika iz Češke prihvatio je rezoluciju, u kojoj kaže: Udruženje njemačkih zastupnika iz Češke u Zastupničkoj Kući traži da se pri preuregivanju prilika u Austriji na osnovu prava naroda na samoodređivanje, tvrdo ostaje pri potpunoj samostalnosti njemačke Češke, koja hoće da slobodno odluči o svojoj državnoj pripadnosti, te pri zajedništvu svih Nijemaca u Austriji.

U odboru za državne namještenike.

BEČ, 3. U odboru za državne namještenike Zastupničke Kuće ministar predsjednik izjavi, da povišenje dodataka radi skupocje upotrebljava kao mito da se glasuju porezne osnove. On obeća da će podupirati državne činovnike kad se budu organizirati za pribavljanje živeža.

Bečke novine o situaciji.

BEČ, 4. Naprema drugojacim vijestima «Fremdenblatt» konstatuje da engleski odgovor na Burianovu notu još nije u Beč stigao. Na isti se način ne potvrdjuje ni vijest, da je nizozemska kraljica išta preduzela da bi posredovanjem svoje države utrla put miru.

O vijestima o nekom novom koraku centralnih vlasti u korist mira, novine naglasuju, prema obavijestima što su dobile sa nadležne strane, da su u Njemačkoj, Austriji-Ugarskoj i Turskoj vazda skloni miru i da je pitanje o miru bilo i u zadnje vrijeme predmet važnih vijećanja, premda se nije došlo do konačnih zaključaka upogled pojedinosti i časa u koji bi se novi korak preduzeo. Dravac u politici središnjih vlasti pokazuje da one teže za časnim mirom. Njemačka, Turska i Austrija-Ugarska postupaju u najtješnjem sporazumu te nastoje da utu povoljan put miru; novi pokušaji u tom pravcu ne bi mogli biti drugo od nastavljanje politike centralnih vlasti.

Skorašnji dogogajji na Balkanu uzvitalaše glasove, da i u Turskoj probiše separatističke tendencije, da name Turska sklopi posebni mir s Ententom. Naprema tim sasvim krivim glasovima novine konstatuju da je ponašanje Turske prema svojim saveznicima uprav uzorno.

Što se tiče prilika na Balkanu, na obavještenom se mjestu naglasuje, da središnje vlasti mogu toliko četa da pošlju u Makedoniju, a da ne oslabe svoju situaciju, da mogu namiriti izostajanje bugarskih četa, koje uostalom nije baš izlječivo. Nužne mjere da se to učini, već su preduzete. Zajedno sa ovim kretnjama preduzimalju se i sve ostale mjere što se odnose na naše čete koje se bore u Arbaniji. Što se tiče napredovanja armije generala Francheta, uopće nijesu nikakvi odjeljci ententinih četa prodrli preko Škopalskog područja. Željeznički promet na balkanskoj pruzi Budimpešta - Beograd - Sofija - Carigrad razvija se normalno.

O prilikama u Rumunjskoj «Neue Freie Presse» doznaje, da smo mi točno obavješćivani o svemu što se u Jassy zbiva. Stoga ne može ni biti iznenađenja, niti nas je za to briga. Razumije se po sebi, da se za svaki slučaj prihvatit će nužne mjere; megjutim nije se bojati da bi stvari mogle okrenuti nepovoljno po nas, i to s razloga, što je najveći dio rumunjske vojske demobilizovan i oružje najvećim dijelom izručeno. Buduć pak da sada nema nikakve svezje između Rumunjske i Entente, to je isključeno da bi ona mogla dobiti nužnu municiju.

Turska nije saopćila Njemačkoj da je odlučila predložiti Ententi mir.

BERLIN, 3. Naprema vijestima engleskih novina da je Turska saopćila njemačkoj vladi, da je odlučila predložiti Ententi mir, te da je Njemačka u svome odgovoru podsjetila na vojničke mjere što je preduzela protiv Bugarske, «Lokalzeitung» izjavljuje, prema obavijestima sa nadležne strane, da se tu radi o jednoj nespretnoj manevri; Turska nije toga ništa saopćila njemačkoj vladi, niti je njemačka vlada išta imala da odgovori.

BUGARSKA.

SOFIJA, 2. (Bugarska agencija). Jutros je bila u Sobranju skupština, u kojoj su učestvovali zastupatelji sviju političkih stranaka; vladu su zastupali ministar predsjednik, ministar rata, delegati za sklapanje primirja i ministar financija Ljapčev. Nakon skupštine kralj primi ministra predsjednika i po jednog zastupatelja parlamentarnih grupa.

SOFIJA, 2. (Bugarska agencija). Jučerašnja sjednica Sobranja i jednodušno prihvaćanje prijedloga ministra predsjednika da se zasad sjednice obustave, smatra se u štampi kao neoboriv dokaz da je pučko zastupništvo složno s vladom, koja će naći svu nužnu pomoć da uspije sklopiti mir.

Bugarski kralj Ferdinand odrekao se prijestolja.

SOFIJA, 4. Kralj Ferdinand odreče se prijestolja u korist nasljednika prijestola Borisa. Kralj Boris već stupi na vladu.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnje odlikovanje.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo udijeliti viteški krst reda Frana Josipa s ratnom dekoracijom, u priznanje izvrsnog požrtvovnog rada u sanitetskoj službi u ratu, općinskom glavnom liječniku, sanitetskom savjetniku d. ru. Nikoli de Tommaseo u Spljetu.

Ratna odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo podijeliti viteški krst reda Frana Josipa s ratnom dekoracijom, u priznanje izvrsna službovanja pred neprijateljem, vojni. opskr. nadofic. Ivanu Simonu, od vojni. opskr. magaze u Hercegovom;

zlatni krst za zasluge s krunom na vrpci kolajne za hrabrost i mačevima, u priznanje hrabra i požrtvovna držanja pred neprijateljem, zdrav. por. u prič. Stipi Matkoviću, od 37. strj. puk., kod poljske bolnice br. 1308.

Lična vijest.

Presvijetli gospođin predsjednik Dalmatinskog Sabora dr. Vicko Ivčević krenuo je u četvrtak u jutro put Beča.

Poštanske štedionice u Dalmaciji.

U Dalmaciji je u poštanske štedionice položeno prošlog mjeseca septembra: U štedionički odio: kruna 150.404 30 a povrraćeno je kruna 151.960 64. U promet čekima položeno je kruna 9.971.062 50 a isplaćeno je kruna 3.760.553 19.

Poštanske vijesti.

Obustavljeno je primanje paketa za Bugarsku i Tursku.

Radi nagomilanja paketa obustavljeno je do dalje odredbe, primanje paketa za Beč, izuzevši nužne pakete, pakete sa kvasom i novčane pošiljke.

Dubrovački i korčulanski kotar za ratno-dobrotvorne akcije.

Primili smo izvješće dubrovačke podružnice austrijskog «Crvenog Kriza», od 1. augusta 1914. do 31. jula 1918. Iz izvješća razabiremo, da je do sada sakupljeno u dubrovačkom kotaru u ratne dobrotvorne svrhe svega ogromna svota od preko 11 milijuna kruna. Sam je dubrovački kotar dao preko 8 milijuna i 654.000 kruna, a korčulanski preko 2 milijuna i 560.000 kruna. U same ratne zajmove uloženo je preko 9 milijuna 796.000 kruna. Doista sjajan uspjeh.

Dražba vojničkih konja u Sinju.

Na 5 i 19 listopada biće u Sinju dražba vojničkih konja, uz uvjete sadržane na nalegici kupovne legitimacije. Ko želi nabaviti ovakovih konja, mora zatražiti kod kotarskog poglavarstva nabavnu legitimaciju sa tačnim brojem konja, što kani nabaviti, jer bez ove legitimacije ne može niko biti pripušten dražbi.

Elargizioni.

Il sig. Vittorio Mandel, per onorare la memoria della defunta Anna Maria, sua dilettissima consorte, ha elargito cor. 100 al fondo della Croce Rossa, cor. 100 alla Società operaia di Zara, e cor. 100 al locale Asilo di carità per l'infanzia e la puerizia.

Il comitato direttivo della Croce Rossa, la Direzione della Società operaia e quella dell'Asilo ringraziano, a mezzo nostro, il generoso benefattore.

Crveni Krst. — Croce Rossa.

Il sig. Pietro Calebich i. r. consigliere di reggenza ha elargito cor. 4 per onorare la memoria della defunta signora Anna Maria Mandel.

Zadnji telegrami uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 4. Službeno se javlja: 4. oktobra 1918.

Talijansko bojište:

Napad talijanskih jurističkih četa, koji je artilerija podupirala, na naše pozicije u Judikarijama propade u vatri ručnih granata naših posada.

Arbanija:

Dovlačenje naše bojne fronte vrši se po planu, a da nas neprijatelj, koji za nama ide, ne ometa. Dana 2 oktobra okolo 30 lagja neprijateljskih pomorskih snaga i oveći broj neprijateljskih letjelica bombardova dva puna sata grad Drač i njegovu luku. Materijalna je šteta neznatna. Protiv-

nikov pokušaj, da torpednim brodovima i klizajućim brodicama prode u luku, razbije se o obranu sa kopna i naših pomorskih bojnih snaga. Jedna neprijateljska klizajuća brodica bje hicima potopljena.

Doglavica generalnog štaba.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 4. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 4. oktobra 1918.

Zapadno bojište:

U Flandriji neprijatelj napade sa jakim snagama Hooglede i Rousselaere. Drotuudarom potisnuo natrag neprijatelja koji bijaše prodro s obe strane ceste Staden-Rousselaere. Zarobismo stotinu ljudi.

Južno od Aubencheuila i kod Drovilla bilo je lokalnih bojeva. Između Le Chateleta i sjeverno od St. Quentin, Englezi preduzeše na širokoj fronti nov jedinstven pokušaj da probiju. Prvim jurišem uspije protivniku da zauzme Le Chatelet, da se zagoni do pred Beurevoire i Montbreheina i da prode u Sequehart. S obe strane Le Chateleta neprijatelj bje bačen natrag. Beurevoire bje preotet, tako i Montbrehein; Sequehard ostade u neprijateljskim rukama. Navečer bješe preduzeti jaki napadi južno od St. Quentin, ali propadoše pred našim linijama.

U Champagni nove francuske i amerikanske divizije napadoše na širokoj fronti između Suippesa i Aisne. Istočno od Suippesa i kod St. Marie-à-Dy svi su napadi odbijeni. Sjeverno od Somme-Dy pogje neprijatelju za rukom da se učvrsti na vijencu visova između St. Etienne i St. Marie-à-Dy pak između Blanc-Monta i visa Medeaha. Drotunapadom bacismo neprijatelja natrag preko visova. Na fronti između Orfeuila i Aisne neprijateljski napadi progjoše naprazno. Južno od Lirija i južno od Monthoisa bilo je žestokih bojeva; neprijatelj prode u Challerange, ali bje natrag potisnut.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Večernji izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 4. navečer. Žestoki neprijateljski napadi s obe strane Rousselaere, sjeverno od St. Quentin, na Chemin-des-Dames i u Champagni odbijeni su. Novi pokušaji Amerikanaca da probiju propadoše.

Engleski izvještaj.

LONDON, 4. Agencija Reuter doznaje, da se jučerašnji engleski napad sjeverno od St. Quentin protezao na fronti od osam milja, te da su zadnje linije Hindenburgova sistema u tom kraju probijene.

U talijanskoj Komori.

ZÜRICH, 4. Nakon pozdravnog govora predsjednika talijanske komore Marcora, ministar predsjednik Orlando spomenu uspjeh što ih je talijanska vojska postigla na fronti na Diavu i pobjede što na raznim bojištima odnijese ententine čete, u kojima sudjelovahu i talijanske, što dokazuje da je jedinstvenost fronte korisna činjenica. Ministar predsjednik istače kako je narod podnio dostojanstveno svaku teškoću; podsjeti na to, da se Italija bori za neodvisnost svojih suplemenjaka i da prati sa simpatijom nastojanja za neodvisnošću ostalih naroda. Osnovanje češkoslovačke legije na talijanskoj fronti odgovora realnom priznavanju jedne fakične vlade. Italija goji iskrenu simpatiju za južne Slavene pa se nada da će tako biti i na drugoj strani.

Dogogajji zadnjih dana primakoše narode bliže onome miru, za kojim Italija teži. Drešavši na Burianovu notu, kaže da sve aspiracije talijanske još uvijek postoje.

Ministar predsjednik završi s pozivom da treba izdržati do kraja. Kuća primi Orlandov govor sa oduljim odobravanjem. Rasprava o vladinoj izjavi odgogjena je do 10 o. m.

CHIASSO, 4. Predsjednik Marcora obrazložio je odgogjenju Komore do 10 o. m. tim, što je ministar predsjednik Orlando prigugeno da pogje na konferenciju državnika ententinih vlasti.

Promjena na prijestolju u Bugarskoj.

SOFIJA, 4. Kralj Ferdinand kaže u svom proglašenju, da s obzirom na utjecaj prilika što nastaje u kraljevini i što od svakog dobrog državljanina tražahu da se sam žrtvuje za dobro otadžbine, on hoće da dade prvi primjer tog samozrtvovanja, te stoga odlučio — ma da su ga već 32 godine tako tvrdo vezale zemlji — da se odrekne kraljskog prijestola u korist princa nasljednika Borisa. Kralj pozivlje sve prave patriote, da se okupe oko prijestola cara Borisa, kako bi otadžbinu izbacili iz teškog položaja te iznova podigli Bugarsku do one visine, koju joj sudbina odregjuje.

SOFIJA, 5. Bugarska agencija. Drije nego je potpisao dokument o odreci, kralj Ferdinand primi stranačke vogje, koji mahom odobriše njegovu odluku da se odrekne prijestola. Kralj Ferdinand krenu iz Bugarske sinoć.

Nastup cara Borisa, kojega narod i vojska uvelike ljube, pozdravi zemlja sa velikim veseljem. Car Boris potpisao je prvi ukaz kojim se vojska demobilizuje.

SOFIJA, 4. Vlada ponudi kralju Borisu ostavku. Kralj izreče članovima kabineta povjerenje i zemoli ih da pridrže svoje portfelje.

Drogiasi o promjeni na prijestolu objaviće se sutra.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Per un armistizio generale e per la pace.

VIENNA, 5. L' Austria-Ungheria, la Germania e la Turchia hanno deciso, allo scopo di concludere un armistizio generale e di avviare trattative di pace, di farsi innanzi contemporaneamente, mediante i Governi incaricati della rappresentanza dei loro interessi negli Stati Uniti d' America, al Presidente degli Stati Uniti.

Per dare effetto a questa deliberazione, l' inviato austro-ungarico a Stoccolma venne ieri incaricato telegraficamente dal Ministro degli Esteri di pregare il regio governo svedese di far pervenire, il 4 corr. il seguente dispaccio al signor Presidente Wilson:

«La Monarchia Austro-Ungarica, che ha condotto la guerra sempre unicamente come una lotta di difesa, ed ha manifestato ripetutamente la sua disposizione a porre fine allo spargimento di sangue ed a conseguire una pace giusta ed onorevole, si presenta con ciò al Presidente degli Stati Uniti d' America, con la proposta di concludere con esso e con i suoi alleati un immediato armistizio per terra, per mare ed in aria, e di procedere alla conclusione di una pace, alla quale dovrebbero servire di base i 14 punti del messaggio del signor Presidente Wilson al Congresso dell' 8 gennaio 1918 ed i 4 punti contenuti nel discorso del signor Presidente Wilson del 12 febbraio 1918, e vengono parimenti prese in considerazione anche le deduzioni del signor Presidente Wilson del 27 settembre 1918».

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 4. Si comunica ufficialmente: 4 ottobre 1918.

Teatro della guerra italiano:

Un attacco di truppe d'assalto italiane alle posizioni nelle Giudicarie, appoggiato dall' artiglieria, fallì sotto il fuoco di granate a mano delle nostre guarnigioni.

Fronte albanese:

Il ripiegamento del nostro fronte di combattimento si è compiuto secondo il piano, senza disturbi da parte del nemico, che ci tiene dietro.

Il 2 ottobre circa 30 unità navali nemiche ed un numero piuttosto grande di velivoli nemici bombardarono per due ore la città ed il porto di Durazzo. Il danno materiale è insignificante. Un tentativo del nemico di penetrare nel porto con navi torpediniere e motoscafi siluranti fallì di fronte alla resistenza della difesa terrestre e delle nostre forze navali; in questo incontro un motoscafo silurante nemico venne affondato a colpi di fuoco.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 4. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 4. ottobre 1918.

Teatro della guerra occidentale:

Nelle Fiandre il nemico attaccò con forze numerose Hooglede e Rousselaere. Il nemico penetrato da ambo i lati della strada Staden-Rousselaere venne ributtato in contropunte; furono fatti 100 prigionieri.

A sud di Aubencheuil e presso Drovilla combattimenti parziali. Fra Le Chatelet ed a nord di St. Quentin gli Inglesi impegnarono nuovamente su largo fronte un tentativo d'insieme di sfondamento. Al primo assalto riescì al nemico di prendere Le Chatelet, di puntare innanzi presso Beurevoire e Montbrehein e di penetrare a Sequehart. Da ambo i lati di Le Chatelet il nemico venne nuovamente ributtato. Beurevoire venne ripreso, parimenti Montbrehein, viceversa Sequehart rimase nelle mani del nemico. Forti attacchi pronunciati alla sera a sud di St. Quentin finanzia alle nostre linee fallirono.

Nella Sciampagna attacchi di fresche divisioni francesi e americane, su largo fronte, fra Suippes e l' Aisne. Ad est di Suippes e presso Sainte Marie-à-Dy tutti gli attacchi furono ributtati. A nord della Somme riescì al nemico di prendere piede sulla catena d'alture fra St. Etienne e St. Marie-à-Dy, fra Blanc Mont e l'altura di Medeah. In un contrattacco abbiamo ributtato il nemico oltre le alture. Sul fronte fra Orfeuil e l' Aisne attacchi nemici fallirono. A sud di Liry ed a sud di Monthois violenti combattimenti. Il nemico penetrato a Challerange ne venne di nuovo ributtato.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

l' abdicazione di Re Ferdinando di Bulgaria.

SOFIJA, 4. Re Ferdinando abdicò ieri a favore del principe ereditario Boris. Re Boris ha già assunto il governo.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik. Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

stizio gene-
la pace.
ustria-Ungheria, la
hanno deciso, allo
un armistizio gene-
ttative di pace, di
poraneamente, me-
ricane della rappre-
essi negli Stati Uniti
te degli Stati Uniti.
questa deliberazio-
garica a Stoccolma
elegraficamente dal
di pregare il regio
pervenire, il 4 corr.
l signor Presidente
istro-Ungarica, che
sempre unicamente
ed ha manifestato
disposizione a porre
i sangue ed a conta-
to ed onorevole, si
sidente degli Stati
a proposta di con-
n i suoi alleati un
er terra, per mare
re alla conclusione
dovrebbero servire
messaggio del sig-
al Congresso del-
4 punti contenuti
Presidente Wilson
vengono parimenti
anche le deduzioni
Wilson del 27 set

JAVNA ZAHVALA.

U teškoj nesreći, koja nas zadese smrću naše
dobre i nezaboravne supruge i majke

DAVICE LJUBIDRAG

ne možemo, a da se iz svega srca ne sjetimo
najživljom zahvalnošću svih onih, koji bilo na
koji način uznastojahu, da nas utješe i našu bol
ublaže.

Osobitu i vječitu zahvalnost dugujemo odlič-
nom i vrsnom liječniku gosp. Dru G. Ostoič-u,
koji je kroz dugu devetmjesecnu bolest pokojničinu
uzornom požrtvovnošću upotrijebio svoje izvanredno
stručno znanje, da je otme iz čeljusti nesmiljene
smrti ili dajbudi, da olakša teške muke ispaćenom
tijelu.

Takogjer sa dubokom harnošću sjetiti nam
se je pravog slugu Božjega mnogo poš. O. Sime
Skunca, koji je u svako vrijeme hrlio k miloj
pokojnici, tješeci je riječi Božjom i pobuđujući u
njoj čvrsto pouzdanje u milostivoga Tvorca.

Najiskrenije zahvaljujemo dvorsk. savjetniku
pokr. š. nadzor. presv. g. Dru A. Primožiću,
veleuč. gg. prof. Aug. Grgiću, upravitelju prepa-
randija, prof. Stjep. Ratkoviću, ugled. učitelju zboru
c. k. preparandija u Arbanasima, pitomcima i svoj
ostaloj časnoj gospodi, koja učestvovala sprovodu
neprežaljane pokojnice ili počastiše njezinu uspo-
menu šiljanjem cvijeca i prinosima u dobrotvorne
svrhe.

Još jednom svima zajedno i svakome napose
naša najdublja zahvalnost, a Gospod im plemen-
itost njihovu stotruko naplatio!

U Zadru, 30. rujna 1918.

Niko Ljubidrag, c. k. učitelj kod preparandija, suprug.
Ivo, sin.
Nikica i Marija, kćeri.

Svi onim osobama koje, na bilo koji način,
iskazaše svoju sućut prigodom smrti naše ne-
prežaljane sestře

Marte Wirtemberger

iz sveg srca zahvaljujemo, a osobito vrijednom
liječniku Dru Marčeliću i m. p. OO. Franjevcima.
Zadar, 1. oktobra 1918.

Obitelj Šime Justića.

ADAMA SRZENTIĆA

c. k. bilježnika, sudskog savjetnika u miru,
ovim putem najtoplije zahvaljujemo.

U Obrovcu, 26. septembra 1918.

Milka udova Srzentić za se i rodbinu.

RINGRAZIAMENTO.

A quanti, gentili e pietosi, vollero onorare,
in qualsiasi guisa la memoria del nostro indi-
menticabile e carissimo

Didaco Mondini

i. r. ufficiale superiore di posta
e cercarono di lenire il nostro grande dolore vada
dall'afflito nostro cuore il più caldo e riconoscente
grazie. E speciali ne abbiamo i buoni colleghi del
povero estinto ed il reverendissimo P. G. Carvin.

Perenne sarà poi la nostra gratitudine e
riconoscenza per il chiarissimo Dr. Eugenio Rolli,
che chiamato d'urgenza, benché non medico
curante, tosto, nel cuor della notte, accorse al

letto del morente e per ore ed ore gentile, affet-
tuoso, caritatevole cercò ogni via per istrapparlo
alla morte.

Zara, 4 ottobre 1918.

Le famiglie Mondini.

Vendesi

«Osterr. Cassenfabrik N.ro 0»
quasi nuova. E. Hunger, Zara
S. Vito N.ro 9.

Cassaforte

«Osterr. Cassenfabrik N.ro 0»
quasi nuova. E. Hunger, Zara
S. Vito N.ro 9.

Za „Crveni Križ“ --- Pro „Croce Rossa“.

Doprinosi stigli kroz god. 1918. — Importi perve-
nuti durante l'anno 1918.

Budva: Uprava kont. kotara finansijske straže,
za Crveni Križ i za udovice i sirote palih ratnika
K 30; polovica za Crveni Križ, K 15.

Biograd: Sakupljeno na 2. lipnja 1916 (Dan
sakupljanja) kr. 318:12 — Mjesni odbor Crvenoga
Križa dar K 40 od N. N. — Crkvinarstvo župske
crkve K 5 — Seoska blagajna za štednju i zajmove
K 10 — Općina biogradska poklonila preko mjesnog
odbora Crvenoga Križa K 100.

(Slijedi).

Naklada školskih knjiga i dopisnica
Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih
potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Koverata i Računa štampanih
za trgovce. — Feldpost 1000 ko rada Kr. 12. — Cigaretnog papira: Waldes
ll. 100/80 Kr. 18. — I. 100/60 Kr. 20. — Special (kao Job i Club) 100/100
Kr. 18. — Samum ll. 120/80 Kr. —
Fotoafskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emaliranih tablica
za groblje
sa i bez fotografije

„MAGNET“
žepne lampe
svijetle bez baterije.

Električna Baterija K 3.
komplet K 6.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3'50.
Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 1/2
POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Interesantna novost!

za sve postolarne, postolare i t. d. uklanja sve
mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata
Gibljivo-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod.
Duzanje isključeno. Može se lako pribiti i
odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-
Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KEEIN — ZADAR (Dalmacija).

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di
giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2
del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provin-
ciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o
4% della Banca Commerciale di Budapest. —
Lettere di pegno della Cassa di risparmio di
Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro
al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della
Bosnia-Erzegovina 4 1/2%
ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore
all'usuale tasso d'interesse.
CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate
mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874
Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.
Credito fondiario Austriaco 3% Vinc. princ.
Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.
Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ.
Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.
Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita
princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.
Lotti Turchi 1870 da Lchi 400. Vinc. principale
Lchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed
Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate
mensili di Cor. 6, Siggole cartelle Cor. 2 ecc.
ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto
Corrente, con restituzione senza preavviso, verso
un interesse annuo di 4%
RILASCI Asegni bancari sulle principali piazze
d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni
d'incasso, versamenti e simili richieste dei
propri clienti, senza alcun spesa.
ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro
la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle
condizioni generalmente stabilite.
ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita,
Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Prin-
cipale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE
VLAHOV
R. VLAHOV
ZARA
ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

OGLAS.

Općinska štedionica u Ben-
kovcu ukamaćuje sve štedio-
ničke uložke od 15. prosinca
1916. do daljnega sa 4% (četiri
posto) čisto, što se ovime do
sveopćeg znanja stavlja.

Štedionica
Kartica za maslini robu
ZASTUPSTVO - ZADAR
Poštanski pretinac 74.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Drag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Buchs
Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

OPĆINSKA ŠTEDIONICA u OBROVCU

Ulošci: 31 avgusta 1918 K 386.548:25
Ukamaćuje uloške koncem svakoga polugodišta sa

5% čistih

Za uloške jamči općina obrovačka sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom.
Dod državnim je nadzorom.

Uživa pupilarnu sigurnost, te se po tome primaju na priplod maloljetnički, sirotinjski i crkveni polozi.
Rentovni porez plaća štedionica iz vlastitog.

Jadranska Banka u Trstu

Podružnice: Beč I. Tegetthoffstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik i Zadar.

Ispostava: KRANJ.

IX. EMISIJA.

TRST, dne 25 septembra 1918.

P. n.

Na temelju zaključka redovite glavne skupštine dioničara Jadranske banke od 15. maja tek. god. i ovlaštenja c. k. vlade odlučilo je niže potpisano upravno vijeće, da izda

25.000 dionica Jadranske banke po K 400.-- nom. vrijednosti

dižući time dioničku glavnicu za K 10,000,000.-- na K 30,000,000.--, uz slijedeće uvjete:

1.) Posjednicima starih dionica pripada pravo opcije na

20.000 dionica za cijenu od K 575.-- tel quel

dočim se za

5.000 dionica za cijenu od K 675.-- tel quel

otvara javna subskripcija i za nedioničare.

2.) Dionice IX. emisije sudjeluju na uspjehu banke sa istim pravima i dužnostima kao i stare dionice počevši od 1. januara 1919.

3.) Pravo opcije pripada posjednicima starih dionica, koji za pet starih dionica mogu dobiti dvije nove uz prvenstveni tečaj od K. 575.-- Dioničari, koji žele da izvrše opsijsko pravo, treba da polože plaštevne dionica jednemu od zvaničnih mjesta, koje prima subskripcije.

4.) Predbilježbe na dionice javne subskripcije po K 675.-- primaju zvanična mjesta, ali upravnom vijeću pristoji pravo repartacije subskribiranih dionica.

5.) U slučaju, da prigodom repartacije bude potpisatelju dodijeljeno manje dionica, nego li je predbilježio, povratit će mu se uplaćeni višak dne 1. novembra tek. god.

6.) Predbilježba i uplata dionica u cijelosti mora uslijediti izmeđju 25. septembra i 15. oktobra 1918., u kojem roku treba da se takogjer izvrši pravo opcije.

7.) Dobitak na tečaju novih dionica pripast će == po odbitku svih troškova i pristojbina == pričuvnoj zakladi Jadranske banke.

8.) Subskripcije primaju:

- Jadranska banka u Trstu i njezine podružnice u Beču (I. Tegetthoffstrasse 7-9.), Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku i Zadru, te ispostava u Kranju,
- Banka i štedionica za Primorje na Sušaku i njezine podružnice u Bakru i na Rijeci,
- Hrvatska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu i njezine podružnice u Mostaru, Bos. Šamcu, Tuzli i Zenici,
- Hrvatska Zemaljska banka podržnica u Zagrebu,
- Prva hrvatska štedionica u Zagrebu i njezine podružnice u Bjelovaru, Brodu nS., Crikvenici, Delnicama, Djakovu, Karlovcu, Kraljevici, Novom, Osijeku, Požegi, Rijeci, Senju, Sisku, S. Ivanu Zel., Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovcima, Virovitici, Vukovaru i Zemunu,
- Srpska banka u Mostaru,
- Živnostenska banka podržnica u Beču.

UPRAVNO VIJEĆE
JADRANSKE BANKE.